

Tampereen yliopisto
Tiedotusopin laitos
PL 607
33101 Tampere

12.5.1993

Toimittajakoulutuksen neuvottelukokous
Kokousmuistio 16.4.1993 klo 13.00-16.00

Läsnä: **GTT:** Lauri Norvio, Erkki Teikari
SJL: Kristiina Koskiluoma, Eeva-Riitta Seies,
Kristiina Turpeinen, Jarmo Häkkinen
RTTL: Anne Heino
YLE: Mikko Anttikoski, Leena Merisaari
SSKH: Tom Moring
HY, Pertti Tiihonen
JY, Raimo Salokangas
TaY, Kaarle Nordenstreng, Esko Salminen, Mari Maasilta,
Kaarina Melakoski, Inari Teinilä, Esko Lampinen, Eero
Savisaari, Hannu Vanhanen, Olli Ylönen
TYT: Erkki Jyrinki, Leena Paldan
TaiK: Leena Saraste
Vostok ry (tiedotusopin ja toimittajatutkinnon
opiskelijat Tampereella): Jarkko Hentula

1. Avaus

Kaarle Nordenstreng avasi kokouksen.
Läsnäolijat todettiin.
Sihteeriksi pyydettiin **Olli Ylönen**.

2. Ilmoitusasiat

1) Tiede- ja ympäristöjournalismin
erikoistumiskoulutukseen oli hakenut yli 260.
Erkki Jyringin mukaan hakijakaarti on ollut todella
korkeatasoinen. Joukossa myös runsaasti työttömiä ja
työttömyysuhan alaisia.
Kaarle Nordenstreng arvioi valittavien määräksi 20 ja
että yli puolet heistä täyttää Relander-rahoituksen
edellytykset. Samantapaisia koulutusohjelmia voisi
ajatella esimerkiksi talousjournalismista ja
graafisesta suunnittelusta.

2) Audiovisuaalisen journalismin koulutuksen
erikoistumisohjelmaan valittu 24 kokenutta työntekijää,
joilla opinnot kesken tutkielma- tai laudaturvaiheessa.
Opetusministeriön tukema yhteistyö eri laitosten (RTI,
HY/viestintä, TaY/tiedotusoppi, SSKH) välillä tuntuu
lupaavalta. **Raimo Salokangas** huomautti Jyväskylän
olevan ulkona tästä, koska koulutus laitoksella on
vielä niin tuoretta.
Kaarle Nordenstreng kertoi, että valituille annetaan
tutkielmanohjausta ja opintoja räätälöidään. Yksi
lukuvuosi seminaarissa, jossa 2 seminaariryhmää.
Vetäjinä **Jorma Miettinen** ja **Taisto Hujanen**.
Luennoitsijana mm. **Pertti Tiihonen**.
Opetusministeriöstä saatiin 180.000 mk, josta menee
koordinointiin 100.000 mk. Koordinoijana on **Elina Sana**.

3) Todettiin työntekijäpuolen vaihtaneen nimeä Suomen Journalistiliitoksi.

Lauri Norvio kertoi, että myös työnantajapuolella on päätetty vastaavaa ja uusi nimi on Graafisen Teollisuuden liitto. Lyhenteeksi tulee GTL. Lisäksi majoittuminen saman katon alle muiden vastaavien liittojen kanssa painetun viestinnän taloon Lönnrotinkadulle.

3. Toimittajakoulutusta koskevat esitykset

Kaarle Nordenstreng muistutti asiaa käsitellyn jo edellisessä kokouksessa hänen ja **Tom Moringin** tekemän luonnoksen pohjalta. Nyt uusi versio tuli kokouksutsun mukana sekä kokoukseen vielä siitä kehitetty versio (8.4. muistio). Korkeakouluneuvoston teurastussuunnitelmien yhteydessä pyydettiin myös informaatiotieteiden alalta lausuntoa, jonka laatijana on **Pertti Suhonen**. Dekaanit eri yksiköistä ovat olleet tiiviisti yhteistyössä ja työ näyttää Nordenstrengin 7.4. kirjeen mukaisesti tuottaneen tulosta.

Asiasta käytiin vilkas keskustelu jonka yhteydessä sovittiin, että muistiosta tehdään vielä uusi versio (päiväty 30.4.1993, tämän pöytäkirjan liitteenä).

Keskustelun yhteydessä pohdittiin eri laitosten opetuksen luonnetta. **Kristiina Koskiluoma** otti esille sen onko järkevää pitää alempaa tutkintoa alan perustutkintona.

Kaarle Nordenstreng painotti, että Tampereella ja Soc&kom:ssa ollut alempi tutkinto. Toisaalta 70 % tarkoitus saada jatkamaan ylempään tutkintoon. **Tom Moring** arvioi, ettei B.A. tasolta mennä yksinomaan journalistitutkintoihin vaan hyvinkin muualle. Avoimuus lisää kiinnostusta jatkaa ja opinnot saadaan loppuun. Loppuunsaattaneiden määrä on kaksinkertaistunut.

Raimo Salokangas kertoi Jyväskylässä kaikkien koulutusohjelmalaisten saavan laudaturoikeuden mutta melko avoimella pääaineella. B.A.-taso journalistiikassa ei liene iso ongelma.

Kaarle Nordenstreng arvioi noin 70 prosentin jatkamisen eteenpäin tuntuva realistiselta. Mieluummin hivutetaan ylöspäin. Tutkinnonuudistuksen yhteydessä ajateltiin 160 opintoviikon menevän läpi neljän vuoden tutkintona kun siihen nyt menee kuusi vuotta. Nyt suunniteltu alempi tutkinto on liki se mitä FYTT esitti. Eli jossain vanhan hum. kandin ja FYTT-tutkinnon välissä. Alempi tutkinto on välttämättä saatava. Jokainen vuosi ilman sitä hidastaa kansainvälisen toiminnan kehitystä.

Tutkintorakenteen uudistusesitys tehdään valtakunnallisessa työryhmässä syyskuun loppuun mennessä. Humanistiset, yhteiskuntatieteelliset ja luonnontieteelliset tutkinnot yhdenmukaisiksi ja sitten 1.8.94 kaikki uuteen järjestelmään.

Eeva-Riitta Seies tiedusteli onko Helsingin yliopisto laajentumassa journalistikoulutukseen ja mistä resurssit ?

Pertti Tiihosen mukaan ei ole, eikä B.A. tasolla tule. Ylemmällä tasolla tultaisiin mukaan, jolloin opiskelijoilla toimittajatutkintoa vastaavat tiedot, käytännön kokemusta tai muu tutkinto taustalla.

Kaarina Melakoski kysyi onko HY:ssä ollut jo käytännön kursseja.

Pertti Tiihonen kertoi, että on ollut A- ja B-opintokokonaisuuksissa yhteensä 10 ov vaihtoehtoisena muiden kanssa. Lähinnä auttaneet ymmärtämään journalistisia käytäntöjä.

Kaarle Nordenstreng huomautti, että ehdotus selkeyttää HY:n aseman niin, että siellä suoritettu B.A. ei ole ammattiin johtava.

Loppukeskustelussa todettiin, että tilanne alalla on hallinnassa. Sisäännotot ja työmarkkinatiedot vahvoja lukuja muihin yhteiskunnallisiin aloihin verrattuna.

Jarmo Häkkisen mukaan alalla on havaittu tarvetta erikoistumis- ja syventäviin opintoihin. Monet tiiviiden työvuosien jälkeen päättämässä opintonsa mielellään. Häkkinen jakoi samalla tuoreet työvoimatilastot kokouksen osanottajille.

Opetuksen sisällöt kannattaa miettiä. Teemoina voisi olla visuaalinen koulutus, ympäristökoulutus ja kolmantena radio 90-luvulla siinä yhteydessä paikallisradiot.

Kaarle Nordenstreng tiedusteli olisiko tarve pyytää työmarkkinoiden lausunto toimittajakoulutusta koskevista esityksistä?

Lauri Norvio piti esityksiä koulutustarvetoimikunnan jälkeen (1985) selkeänä ja tarpeellisena paperina.

Eeva-Riitta Seies totesi, ettei esitystä ei ole SJL:ssä käsitelty. Paperissa hyviä, mutta myös askarruttavia asioita. Lienee hyvä ettei tarvitse sitoutua. Laitokset puolustautuvat itse - kiitettävää.

Todettiin ettei tarvittane työmarkkinalausuntoja.

Jarmo Häkkinen kertoi, että SJL:ssä on tekeillä tuhannen toimittajan kyselytutkimus, vastaa 1987 journalistitutkimusta.

4. Kuvajournalismi

Hannu Vanhanen ja **Leena Saraste** kertoivat koulutuksen nykyvaiheista. Rengasmetrossa 13 tamperelais- ja 7 TaiK-opiskelijaa. Yhteistyötä taittokoulutuksessa ja graafisessa suunnittelussa myös Lahden muotoiluinstituutin kanssa. Tampereella taiteen ja viestinnän oppilaitos, jonka kanssa yliopistolla kiinteää yhteistyötä.

TaiK:ssa alkamassa M.A.-tutkinto. Varauduttu 4 opiskelijaan. Rengasmetroa jatketaan B.A.-tasolla, vaikka rahoitus on ollut ongelmana.

Jyväskylässä hankkeena 20 ov kuvaviestintä kasvatus+humanistitiedekunta, journalismin sivuaine.

5. Harjoitteluasiat

Keskustelussa kartoitettiin eri koulutuspaikkojen tilanne. Tamperelaiskokemuksissa tuntuu lama. Isohkoilla lehdillä vaikeuksia ottaa yhtäkään. Tuloksena 28 paikkaa 40 hakijalle. Tampereella saatu valtionhallinnon harjoitteluun 7 lisäpaikkaa, joista osa voitaneen ohjata järjestelmään hakeutuneille, vaikka harjoittelu tällöin vapaata harjoittelua. Jyväskylässä oikeastaan hyvä tilanne 12-14 paikkatarve, 9 varmaa.

SSKH:ssa harjoittelu pelastuu Konstsamfundetin tuen ja ruotsinlautoille tehtävän julkaisun avulla.

Jarkko Hentula toi esiin opiskelijoiden huolen harjoittelujärjestelmän jatkosta Tampereella. Kuka hoitaa?

Kaarle Nordenstrengin mukaan huoli on turhaa. Jatkossa **Eero Savisaarella**, jolla kokonaisvastuu ollut jo keväälläkin.

6. Työmarkkinaselvitykset

Lauri Norvio kertoi ennusteesta graafisen teollisuuden tulevasta työvoimatarpeesta, jota tekemässä Antti Paasio, Turun kauppakorkeakoulu ja GTT kansantalouden ja yritystalouden kehityksen arvioiden pohjalta. Valmis tammikuussa 1994.

Sähköisen puolella tilanne epävarmempi eikä saatavissa tarkempia tietoja.

7. Kokouksen päättäminen

Kaarle Nordenstreng kiitti osanottajia ja päätti kokouksen.

kirjasi

Olli Ylönen